

KK
June 28
XIII-1249/C

HUNGARY

PRIVATE PROPERTY
Expropriation

/3700/
/3701/

OWNERS EVICTED FROM THEIR HOMES IN TISZAJENŐ TO FIND
ACCOMMODATION FOR STATE FARM LABORERS.

SOURCE SALZBURG: A 24-year-old farmer's son from TISZAJENŐ.

DATE OF OBSERVATION: Up to May 13 1956.

ENGLISH SUMMARY: Landlords of houses in the neighborhood of the railroad station are being evicted, and in several instances their furniture confiscated, in order to obtain accommodation for laborers and employees of the near-by State farm. The persons concerned are not guilty of any offense, neither have any charges been brought up against them. The Regime is rather frank with them, simply stating the purpose to be procurement of accommodation.

EVALUATION COMMENT: The described evictions -- although UNCONFIRMED here -- demonstrate to what extent local authorities are able to make themselves independent from central organs. It is unlikely that under the present conditions such procedure could have been approved by the higher administrative organs.

The names referred to are not listed in our files.

x x x

Az újonnan alakult TISZAJENŐ község majdnem egész határa a JASZKARAJENŐ, TÓSZEG, TISZAJENŐ és a Tisza folyó között fekvő mintegy 7,000 k. holdas állami gazdasághoz tartozik. Ezen a területen kisajátítottak minden földet, még az egész kis, egy-öt holdas parcellákat is beolvasztották az állami gazdaságba. Az ilyen kisbirtokosoknak adtak ugyan természetbeli kárpótlást máshol, de már a nagyobb 15 holdas és annál nagyobb gazdák semmit se kaptak.

Az állami gazdaság dolgozóinak lakást szerzendő, ere-

/over/

deti eszmét valósították meg: a TISZAJENŐI kulákoktól egyszerűen elkobozzák a házaikat, s azokba ültetik be az embereket. Jogcímként lakásszükségletet hoznak fel állami alkalmazottak számára. Legtöbb esetben még a butort se vihetik magukkal a szerencsétlen régi tulajdonosok. Kárpotlást nem adnak.

Bár a kilakoltatások már 1955 őszén -- október, novemberben -- megindultak, intenzívebbé csak 1956 tavaszán, április végén vált az akció.

Informátorunk közvetlen közeli ismerősei közül az idén tavasszal a következőket lakoltatták ki:

CSILLAG Ferenc kb. 60 éves kulák 30 k. holdját már az állami gazdaság alakításakor kárpótlás nélkül elvették. Most házát is elvették, butorral és berendezéssel együtt. Bírói ítélet nincs, semmi -- még kommunista felfogás szerint ilyennek minősülő bűncselekményt nem követett el, mint ahogy többi sorstára sem, aki hasonló sorsra jutott.

MEDGYESI Ferenc volt malomtulajdonos malmát már régen elvették, lakóházában eddig benne maradhatott. Most ezt is elvették, de beteg feleségére való tekintettel ez év október 1-ig haladékot kapott a kiköltözésre.

ASZÓDI /FNU/40 holdas kulák házát már 1955 őszén elvették.

SEPSI Miklós 12 holdas gazda házát is elvették, mivel azonban hajlandónak nyilatkozott belépni a JÁSZKARAJENŐI tsz-be, megtarthatta a házát.

Kevésbé humánusan bántak el a vele szomszédos SZABÓ /FNU/ 5 holdas gazdával. Ennek felesége tavaly halt meg, ő maga két kislányával /12 és 14 évesek/ lakott a házban. Kárpótlás nélkül dobták ki őket, a butort ott kellett hagyniok, csupán az ágyneműt és ruhát vihatték magukkal.

A többi kilakoltatott nevét informátorunk nem ismeri, de az akció menekülése idején folyamatban volt.

Az így kilakoltatott gazdákat egyéb hátrányok nem érik, ha menedéket találnak, maradhatnak a faluban, ha van le nem foglalt földjük, azt tovább művelhetik, aki dolgozni jár, -- a családtagok közül sokan teszik ezt -- tovább dolgozhat. Mégis a családi házból való ilyen háborús jellegű kidobás nagy elkeseredést szült nemcsak a faluban, de a környéken is.

End.